

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

9. évfolyam

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető részeit, az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel részteljesítményekre, ezért azok már csak kétféleképpen minősíthetők: a tanuló megoldotta vagyis az item megoldása jó, illetve a tanuló nem oldotta meg, vagyis az item megoldása nem jó. Az első esetben az item betűjelét kell bekarikázni. Ha a tanuló megoldása nem egyezik meg teljesen a javítókulcsban (ez főként az esszéire vonatkozik) megadott válaszokkal, az eddig bevált gyakorlat szerint a szakirodalommal igazolható jó válasz is pontot ér.

1. a) I
b) I
c) H
d) I
e) H
f) H
g) I
h) H
i) I
j) H
k) I
l) I

12 pont

2. a) dór
b) ion
c) korinthuszi
d) Erechteion aláhúzása
e) Pheidiász beírása

5 pont

- 3.A a) Peisziisztratosz
b) Themisztoklész
c) Démoszthenész
d) (Servius) Tullius

- 3.B e-g) Periklész: 15 éven keresztül Athén sztratégosza (1), Kleiszthenész unokaöccseként korán részese a politikai életnek (1), napidíjat fizetett a szegény athéni polgároknak, hogy részt vehessenek a politikai életben (1), eltöröltette az Areioszpagosznak azt a jogát, hogy a tisztségviselőket ellenőrizhesse és bíraskodjon (1)

Minden meghatározó jó jellemző egy feladatelemet, s egy pontot ér. Maximum 3 pont adható.

- h-i) Spartacus: Az ókor legnagyobb rabszolgafelkelésének vezetője (1), a capuai gladiátoriskola egyik vívómestere (1) Capuából indulva Kr.e 74(73)-ben a Pó-völgyéig haladva győzelmeiket aratott seregével (1) Itáliát „végigportyázva” Szicíliaba akartak áthajózni, de nem jutottak át hajók híján, ezért Tarentum, Brundisium felé haladt seregével. Apulia területén Crassus Kr.e. 71-ben legyőzte (1)

Minden meghatározó jó jellemző egy feladatelemet, s egy pontot ér. Maximum 2 pont adható.

- j) Vespasianus: (Kr.u. 69-79) Megszilárdította a principatus államrendjét (1), megreformálta a kincstárat (összevonta a császári birtokokat és a Claudiusok birtokait) (1), Szigorú takarékosági intézkedéseket vezetett be (1). Nevéhez fűződik az Amphitheatrum Flavium (Colosseum) építése (1)

Minden meghatározó jó jellemző egy feladatelemet, s egy pontot ér. Maximum 1 pont adható.

10 pont

4. a) kereskedésből
b) Szalamisz
c) hadvezérnek
d) arkhónnak
e) adósságokat
f) visszavásárolta
g) szeiszakhtheia / teherlerázás

7 pont

- 5.A a) görög-perzsa háború egy csatája/ görög győzelem a perzsák felett
b) Kr.e. 490
c) Miltiadész/ Dareiosz
d) római-pun háború csatája/ a punok győzelme a rómaiak felett
e) Kr.e. 216
f) Hannibál
g) Pharszalos
h) Kr.e. 48

- 5.B i) dictator, consul, néptribunus, örökös censor, pontifex maximus, imperátor, a közérkölcsök felügyelője
Minden helyes tisztség egy feladatelemet, s egy pontot ér. Maximum 1 pont adható.
- j-l) Átgondolt politikai intézkedések jellemezték; a polgárháború alatt meggyengült szabad római polgárságot igyekezett megerősíteni i(1) ezt bizonyítja a clementia (megbocsátás) is (1).
 Csökkentette a véres polgárháborúk alatt nagyobb jelentőségre szert tett rabszolgák katonai szerepét (hadvezérként nem sorozta be őket) (1). Katonáinak biztosította a veteránföldet (1) A coloniákba telepített római proletárokat is, így az ingyenes ellátásban részesülők számát lecsökkentette kb. a felére.(1)A galliai példát követve a provinciák adózási rendszerét átszervezte (1). A provinciák előkelőinek római vagy latin jogot adományozott, ezzel is csökkentett a feszültséget Róma és a provinciák között, ráadásul ezzel elősegítette a romanizációt is (1). A polgárok pénzfelhalmozását korlátozta, így ezek az összegek bekerülve a gazdasági körforgásba, élénkítették a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem fellendülését (1) A birodalom pénzforgalmának, a súly-és mértékrendszer egységesítése, az értékálló pénz (denarius) bevezetése kiegyensúlyozottabbá tette a gazdasági életet (1) A korabeli infrastruktúrát fejlesztette; utakat, hidakat építtetett, kibővítette az ostiai kikötőt is (1).
Minden helyes megoldás egy feladatelemet, s egy pontot ér. Maximum 3 pont adható.

12 pont

6. a) Mezopotámiai kultúrához kapcsolható /a mezopotámiai művelődés eredményei
 b) Hammurapi törvénykönyvében a társadalmi rétegek megnevezése
 c) Perzsa uralkodók
 d) Egyiptomi istenek
 e) a zsidó állam uralkodói

5 pont

7.

Marius	e), k)
Sulla	b), l)
Caius Gracchus	f), i)
Augustus	g), h), m)
Tiberius	j)
Claudius	d)
Hadrianus	c)
Caracalla	a)

- a) beírása Caracallához
 b) beírása Sullához
 c) beírása Hadrianushoz
 d) beírása Claudiusához
 e) beírása Mariushoz
 f) beírása Caius Gracchushoz
 g) beírása Augustushoz
 h) beírása Augustushoz
 i) beírása Caius Gracchushoz
 j) beírása Tiberiushoz
 k) beírása Mariushoz
 l) beírása Sullához
 m) beírása Augustushoz

13 pont

8. a) collegialitas aláhúzása
 annualitas aláhúzása Két feladatelem megoldása 1 pont. 0,5 pont nem adható
 b) néptribunus
 c) Consul
 d) dictator
 e-f) Kr.e. 300-ban (1) a legfőbb papi hivatalok is megnyíltak a plebejusok előtt (1)
 vagy
 Kr.e. 300 körül (312) (1) a senatus tagjai is lehettek (1)
 vagy
 Kr.e. 287-ben (1) a lex Hortensia kimondta, hogy a népgyűlés határozatai a senatus jóváhagyása nélkül is törvényerőre emelkednek (1)
Minden lehetséges időpont és intézkedés egy-egy feladatelemet jelent. Maximum 2 pont adható.

6 pont

9. a-b) Miért? A clementia(megbocsátás) a politikai és a magánéletben is jellemző volt rá. A tudomására jutott összeesküvések után se nyomoztatott. Megelégedett az érintettek figyelmeztetésével (1)
 Lebecsülte ellenfelei erejét (1). Taktikai hibát követett le, amikor semmibe vette a köztársasági hagyományokat (1)
 Hatalma tudatában, barátai figyelmeztetése ellenére nem volt testőrsége és nem viselt vértet a tógája alatt(1)
Minden helyes indok egy-egy feladatelemet jelent. Maximum 2 pont adható.
 Kr.e.44. március idusa (1).
 c) Kik? Caius Cassius, Decimus Brutus, Iulius Brutus (1) Maximum 1 pont adható

3 pont

